

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBA
GYNYBOS IR SAUGUMO PIRKIMŲ SKYRIUS
PIRKIMŲ VERTINIMO IŠVADA

2016-08- Nr. 4S-

Vilnius

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu, atliko valstybės įmonės “Oro navigacija” (toliau – Perkančioji organizacija) vykdyto „Ryšių, navigacijos ir stebėjimo techninės patalpos statybos darbų“ viešojo pirkimo vertinimą.

I dalis. Bendra informacija

Pirkimo pavadinimas, numeris (jeigu skelbtas), pirkimo paskelbimo (kvietimo pateikti pasiūlymą) data	Ryšių, navigacijos ir stebėjimo techninės patalpos statybos darbai (2015-08-25 skelbtas Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS), pirkimo Nr. 166775)(toliau – Pirkimas)
Pirkimo būdas	Skelbiamos derybos
Planuojama (nenurodoma, jeigu pirkimas vertinamas iki vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūros) pirkimo sutarties vertė, su PVM/be PVM	Perkančioji organizacija nenurodė planuojamos Pirkimo vertės
Pirkimas finansuojamas ES lėšomis, projekto pavadinimas, Įgyvendinančioji institucija	-
Pirkimo vykdymo teisinis pagrindas (pirkimui taikomo įstatymo, mažos vertės pirkimų taisyklių redakcija)	Pirkimui taikytos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatos. Redakcija nuo 2015-01-01
Vertinimo apimtys/etapas	Išsamus vertinimas/vertinama po sutarties sudarymo etapo
Dėl pirkimo vyksta teismo procesas (nurodyti ieškinio (skundo) dalykus, bylos šalių pavadinimus, ar taikomos laikinosios apsaugos priemonės, teismo nagrinėjimo stadija, pvz., apygardos, apeliacinis teismas)	-

II dalis. Vertinimo metu nustatyti pažeidimai

1.	<p>Įstatymo 15 straipsnio 1 dalis¹ ir 3 dalis², 6 straipsnis³ Viešojo pirkimo, atliekamo gynybos ir saugumo srityje, vertės apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Tarnybos direktoriaus 2014-12-19 įsakymu Nr. 1S-247 (toliau –Metodika), 23⁴ ir 28⁵ punktai.</p>
	<p>Perkančioji organizacija išvengė Įstatymo nuostatų, reglamentuojančių tarptautinės vertės pirkimų procedūras, taikymo.</p> <p>Pirkimas atliktas vadovaujantis supaprastintiems pirkimams taikomais Įstatymo reikalavimais, nepaisant to, kad Pirkimo vertė viršija tarptautinio pirkimo vertės ribas.</p> <p>Perkančioji organizacija 2015-10-06 CVP IS paskelbė pranešimą apie „Įmonės naujojo administracinio ir regiono skrydžių valdymo centro pastato statybos darbų“ tarptautinės vertės pirkimą (pirkimo Nr. 167983; toliau – Pirkimas Nr. 2). Pirkimas ir Pirkimas Nr. 2 buvo atliekami dėl to paties objekto – Administracinio ir regiono skrydžių valdymo centro pastato (statybos darbai perkami Pirkimu Nr. 2), kuriame turėjo būti įrengta Ryšių, navigacijos ir stebėjimo techninė patalpa (statybos darbai perkami Pirkimu.) Vadovaujantis Metodikos 23 punktu, darbų pirkimo vertė yra visų dėl to paties objekto sudaromų darbų pirkimo sutarčių, nesvarbu per kokį laikotarpį jos bus sudaromos, verčių suma. Perkančioji organizacija Administracinio ir regiono skrydžių valdymo centro pastato bei ryšių, navigacijos ir stebėjimo techninės patalpos statybos darbų pirkimą išskaidė į du atskirus pirkimus: Pirkimas ir Pirkimas Nr. 2. Vadovaujantis Metodikos 28 punktu, kai perkami darbai yra suskirstyti į atskiras dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, pirkimo vertė yra tų pirkimų numatomų verčių suma. Taip apskaičiuota pirkimo vertė galioja visoms pirkimo dalims. Susumavus Pirkimo ir Pirkimo Nr. 2 vertes, bendra Administracinio ir regiono skrydžių valdymo centro pastato bei ryšių, navigacijos ir stebėjimo techninės patalpos statybos darbų pirkimo vertė viršija tarptautinio pirkimo vertės ribas. Atsižvelgiant į tai, Pirkimo vertė viršija tarptautinio pirkimo vertės ribas, todėl Pirkimo procedūros turėjo būti atliktos laikantis Įstatymo nuostatų, reglamentuojančių tarptautinės vertės pirkimų procedūras.</p>
2.	<p>Įstatymo 50 straipsnio 3 dalis⁶, 6 straipsnis⁷</p>
	<p>Perkančioji organizacija, sudarydama 2015-12-28 RNS Techninės patalpos statybos darbų rangos sutartį Nr. S-169 su UAB „Satela“ (toliau – Sutartis), pakeitė Pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas.</p> <p>Pirkimo sąlygų I dalies 2.2 punktas nustato, kad „Darbų trukmė: <u>visi darbai turi būti užbaigti ne vėliau kaip iki 2016-12-23</u>. Pirkimo sutarties vykdymo metu, paaiškėjus nenumatytais nuo šalių valios nepriklausančioms aplinkybėms, t.y. užsitęsusiems įrenginių pristatymo terminams, darbų atlikimo terminas šalių rašytiniu susitarimu gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 4 mėnesių laikotarpiui.“ Tuo tarpu Sutarties 1.4 punktas nustato, kad „Sutarties terminas</p>

¹ <...> Numatoma pirkimo vertė apskaičiuojama pagal Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintą Pirkimo vertės apskaičiavimo metodiką.

² Perkančiajai organizacijai neleidžiama skaidyti prekių, paslaugų ir darbų pirkimo numatant sudaryti iš esmės vienodas atskiras dalines pirkimo sutartis, kai tokiu skaidymu siekiama išvengti šio įstatymo nuostatų taikymo.

³ Perkančioji organizacija užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų.

⁴ Darbų pirkimo vertė yra visų dėl to paties objekto sudaromų darbų pirkimo sutarčių, nesvarbu per kokį laikotarpį jos bus sudaromos (pavyzdžiui, darbai vykdomi etapais), verčių suma.

⁵ Kai perkami darbai yra suskirstyti į atskiras dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, pirkimo vertė yra tų pirkimų numatomų verčių suma. Taip apskaičiuota pirkimo vertė galioja visoms pirkimo dalims.

⁶ <...> Sudarant pirkimo sutartį skelbiamų derybų būdu ar neskelbiamų derybų būdu, negali būti keičiama derybų protokole užfiksuota kaina ir pirkimo sutarties sąlygos bei pirkimo dokumentuose ir pasiūlyme nustatytos pirkimo sąlygos, kurios nebuvo pakeistos per derybų procesą.

⁷ Žiūrėti nuorodą Nr. 3.

<p>– 14 mėnesių po sutarties sudarymo dienos. Pirkimo sutarties vykdymo metu, paaiškėjus nenumatytoms nuo šalių valios nepriklausančioms aplinkybėms, t.y. užsitęsus įrenginių pristatymo terminams, darbų atlikimo terminas šalių rašytiniu susitarimu gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 4 mėnesių laikotarpiui. Šiame sutarties punkte numatyti sutarties galiojimo terminai gali būti keičiami šalių rašytiniu susitarimu, jeigu Užsakovas per 2 mėn. nuo šios sutarties pasirašymo dienos nepasirašo VI „Oro navigacija“ naujo administracinio ir regiono skrydžių valdymo centro pastato statybos rangos darbų sutarties (Eišiškių pl., Vilnius).“ Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Perkančioji organizacija, sudarydama Sutartį, pakeitė Pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas, numatant Sutarties galiojimo terminų pratęsimo galimybę nepasirašius naujo administracinio ir regiono skrydžių valdymo centro pastato statybos rangos darbų, perkamų Pirkimu Nr. 2, sutarties.</p>
<p>3. Įstatymo 10 straipsnio 1 dalis⁸ ir 5 dalis⁹, 6 straipsnis¹⁰</p>
<p>Perkančioji organizacija nepateikė įrodymų, kad Pirkimo komisijos sprendimai buvo priimti balsų dauguma ir protokoluoti. Nepateikta duomenų, kad Pirkimo komisija būtų svarsčiusi ir priėmusi kolegialius sprendimus dėl Pirkimui taikytinų teisės normų, numatomos Pirkimo vertės, Pirkimo būdo, Pirkimo dokumentų. Tarnyba pažymi, kad Pirkimo komisijos sprendimai turi būti priimamai balsų dauguma ir protokoluojami.</p>
<p>4. Įstatymo 46 straipsnio 1 dalis¹¹</p>
<p>Perkančioji organizacija nėra parengusi ir pateikusi Tarnybai pirkimo procedūrų ataskaitos.</p>

III dalis Pastabos, į kurias perkančioji organizacija turėtų atsižvelgti vykdydama kitus pirkimus

<p>1. Įstatymo 22 straipsnio 10 dalies 2 punktas¹²</p>
<p>Pirkimo dokumentų II dalies 2.2 punkte nurodyta, kad voką atplėšia vienas iš Komisijos narių pasiūlymus pateikusių ir dalyvaujančių Komisijos posėdyje dalyvių ar jų atstovų akivaizdoje. Atsižvelgiant į derybų pirkimo būdo tikslus, vengiant susitarimų tarp tiekėjų, perkančioji organizacija neturi teisės leisti tiekėjams ar jų atstovams dalyvauti vokų atplėšimo procedūroje, kai pirkimas vykdomas skelbiamų derybų būdu. Kadangi Pirkimo procedūrose dalyvavo tik vienas tiekėjas, šis Pirkimo dokumentų prieštaravimas Pirkimo procedūroms įtakos neturėjo. Atkreipiame dėmesį, kad skelbiamų derybų būdu vykdomame pirkime vokų su galutinėmis tiekėjų siūlomomis kainomis ir galutiniais techniniais duomenimis atplėšimo procedūroje turi teisę dalyvauti visi derybose dalyvavę tiekėjai arba jų atstovai.</p>
<p>2. Įstatymo 22 straipsnio 10 dalies 6 punktas¹³</p>
<p>Pirkimo dokumentų II dalies 4.9 punkto nuostata, kad „galutinis pasiūlymas yra pasiūlymas, užfiksuotas derybų protokoluose, laiškuose arba pirminis pasiūlymas, jei jis derybų eigoje nekeičiamas arba jeigu tiekėjas neatvyksta ir nedalyvauja derybose“ prieštarauja Įstatymo 22 straipsnio 10 dalies 6 punkto nuostatai. Pažymėtina, kad derybų proceso pabaigoje dalyviai turi pateikti pasiūlymus, kuriuose nurodytos galutinės siūlomos kainos, taip pat galutiniai techniniai duomenys, kurie vertinami pagal</p>

⁸ <...> Komisija dirba pagal ją sudariusios organizacijos patvirtintą darbo reglamentą.

⁹ Komisijos darbo forma yra posėdžiai. <...> Komisijos sprendimai įforminami protokolu. Protokole nurodomi komisijos sprendimo motyvai, pateikiami paaiškinimai <...>.

¹⁰ Žiūrėti nuorodą Nr. 3.

¹¹ Kiekvieno pirkimo atveju perkančioji organizacija raštu parengia ir pateikia Viešųjų pirkimų tarnybai procedūrų ataskaitą <...>.

¹² Derybas su kiekvienu dalyviu vesti atskirai.

¹³ Pasiūlymai, kuriuose nurodytos galutinės dalyvių siūlomos kainos, taip pat galutiniai techniniai duomenys, kurie vertinami pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijus, turi būti pateikti užklijuotuose vokuose. Ši nuostata gali būti netaikoma tais atvejais, kai pasiūlymą pateikia vienas dalyvis

<p>ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijus. Dalyvių galutiniai pasiūlymai turi būti pateikti užklijuotuose vokuose.</p> <p>Kadangi Pirkimo procedūrose dalyvavo tik vienas tiekėjas, šis Pirkimo dokumentų prieštaravimas Pirkimo procedūroms įtakos neturėjo.</p>
<p>3. Įstatymo 24 straipsnio 6 dalis¹⁴</p>
<p>Pirkimo dokumentų I dalies 9.1 punktas yra neaiškus ir galėjo klaidinti tiekėjus.</p> <p>Pirkimo dokumentų I dalies 9.1 punkte nurodoma, kad „<...> Jeigu kvalifikacinės atrankos kriterijus atitinka mažiau kandidatų, perkančioji organizacija kviečia dalyvauti derybose tik paraiškas pateikusius ir minimalius kvalifikacinius reikalavimus atitinkančius kandidatus.“ Tokia Pirkimo dokumentų formuluotė leidžia manyti, kad Pirkimo procedūrų metu bus vykdoma kvalifikacinė atranka, kurios metu būtų atrinktas Pirkimo dokumentuose numatytas skaičius tiekėjų, kurie bus kviečiami pateikti pasiūlymus. Pirkimo dokumentuose neminima kvalifikacinės atrankos vykdymo tvarka ir nenurodyti kvalifikacinės atrankos kriterijai. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, spręstina, kad Perkančioji organizacija neketino taikyti kvalifikacinės atrankos, todėl 9.1 punktas yra klaidinantis.</p>
<p>4. Įstatymo 24 straipsnio 6 dalis¹⁵</p>
<p>Pranešime apie pirkimą ir Pirkimo dokumentuose pateikiama informacija nesutampa ir dėl to klaidina tiekėjus.</p> <p>Pranešimo apie pirkimą IV.3.4 punktas numato, kad tiekėjų pasiūlymai ar paraiškos turi būti parengti lietuvių arba anglų kalba, tačiau Pirkimo dokumentų I dalies 6.6 ir II dalies 1.3 punktai nurodo, kad tiekėjo paraiška ir pasiūlymas bei kita korespondencija pateikiami lietuvių kalba. Tarnyba pastebi, kad Pirkimo dokumentų ir pranešimo apie pirkimą turinys turi sutapti, nes priešingu atveju atsiranda dviprasmybė.</p>
<p>5. Įstatymo 24¹ straipsnio 1 dalis¹⁶</p>
<p>Perkančioji organizacija nepatalpino visų Pirkimo dokumentų į CVP IS kartu su pranešimu apie pirkimą, nors objektyvių priežasčių, dėl ko ji negalėjo to padaryti, - nebuvo.</p> <p>Perkančiosios organizacijos parengtos Pirkimo sąlygos susideda iš dviejų dalių: Pirkimo sąlygų I (Kvalifikacinė atranka) ir Pirkimo sąlygų II dalies (Skelbiamos derybos). Pirkimo sąlygų II dalis nebuvo patalpinta į CVP IS kartu su pranešimu apie pirkimą, o 2015-09-22 CVP IS susirašinėjimo priemonėmis buvo pateikta tik kandidatui, pakviestam pateikti pasiūlymą. Tiekėjai, CVP IS sistemoje priėmę kvietimą dalyvauti pirkime, neturėjo galimybės susipažinti su neįslaptinta Pirkimo sąlygų II dalimi, įskaitant Pirkimo sutarties projektą.</p>
<p>6. Įstatymo 50 straipsnio 5 dalies 3 punktas¹⁷ Viešojo pirkimo-pardavimo, atliekamo gynybos ir saugumo srityje, sutarčių kainodaros taisyklių nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011-12-05 įsakymu Nr. 1S-178 (aktualia redakcija) (toliau – Kainodaros metodika), 33.1 punktas¹⁸</p>
<p>Pirkimo sutarties projekte, kituose pirkimo dokumentuose nėra nuostatų dėl pirkimo-pardavimo sutarties kainos perskaičiavimo pagal Kainodaros metodikos 33.1 punktą. Atsižvelgiant į tai, kad Sutarties terminas ilgesnis nei 1 metai, laikytina, kad Perkančioji organizacija, nenustatydama Kainodaros metodikos 33.2-33.8 punktuose nurodytos pirkimo-pardavimo sutarties perskaičiavimo tvarkos, nesilaikė Kainodaros metodikos 33.1 punkto nuostatų.</p>

¹⁴ Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių.

¹⁵ Žiūrėti nuorodą Nr. 14.

¹⁶ Perkančioji organizacija pirkimo dokumentus, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus, skelbia Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje kartu su pranešimu apie pirkimą.

¹⁷ Pirkimo sutartyje, kai ji sudaroma raštu, turi būti nustatyta kainodaros taisyklės, nustatytos pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintą metodiką.

¹⁸ Kainodaros taisyklėse, jei statybos darbų sutarties trukmė kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnė nei 1 metai, privaloma nustatyti fiksuotos kainos ar įkainio perskaičiavimą, vadovaujantis šios metodikos 33.2–33.8 punktų nuostatomis.

IV dalis. SPRENDIMAS

Atsižvelgusi į nustatytus Įstatymo pažeidimus, nurodytus šios vertinimo išvados II dalyje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.80 straipsnio 1 dalies nuostata, kad imperatyvioms įstatymo nuostatoms prieštaraujantis sandoris yra niekinis ir negalioja, Tarnybos nuomone, **perkančioji organizacija turėtų nutraukti** 2015-12-28 Pirkimo sutartį Nr. S-169 su tiekėju UAB „Satela“, ir, esant poreikiui, organizuoti naująjį viešąjį pirkimą.

Prašome perkančiąją organizaciją ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, nuo šios vertinimo išvados gavimo dienos, raštu informuoti Tarnybą apie priimtą sprendimą dėl Tarnybos rekomendacijos nutraukti Pirkimo sutartį.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 5 ir 15 straipsniais, nesutikę su Tarnybos sprendimu, Jūs galite jį apskusti teismui šio įstatymo nustatyta tvarka.

Gynybos ir saugumo pirkimų skyriaus
vyriausioji specialistė

Loreta Juškaitė-Pečul